

Nr 705

Av herr Nilsson i Agnäs, *angående ifrågasatt reglering av Vindelälven.*

(Lika lydande med motion nr 599 i Första kammaren)

Utbyggnaden av Sveriges älvar med åtföljande reglering av deras källsjöar har nu fortskridit så långt att större delen av den tillgängliga vattenkraften är utvunnen. Därmed har de flesta av de norrländska älvarna förvandlats från fritt rinnande floder till ett system av kraftverk med mellanliggande dammar. Detta har fört med sig en förändring av landskapsbilden och ger en annan prägel åt de flesta bygderna, så att en älvadal i vissa fall icke går att känna igen sedan kraftverksbyggena avslutats. Timmerrännor av betong eller stål, dammbyggnader i cementgrått, flyttade byggnader, dränkt åkermark, onaturlig vattennivå och eroderade stränder präglar den en gång leende älv dalen. I gengäld har vårt folk fått tillgång till elkraft så att nuvarande behov fyllts, vilket framgår av bilaga 12 till årets statsverksproposition, där det i översikten meddelas att behovet av elkraft i landet är väl tillgodosett under återstoden av 1960-talet, så att några svårigheter att möta efterfrågan inte beräknas uppkomma ens vid ovanliga torrperioder. Detta är tillfredsställande även om man också samtidigt måste beklaga den förfylning av naturen, den förstörelse av skönhetsvärden och den försämring av fisket som ägt rum genom utbyggnaden av forsarna.

En betydelsefull älv är dock outbyggd. Det är Vindelälven. Denna älv har många säregna drag. Den är forsrik och vacker och formar en behagligt omväxlande dal. Den har utsikter att bli en rik laxälv. Geologiska experter har påvisat märkliga förhållanden vid dess fåra, källsjöområdet är storslaget, rikt på fåglar och betydelsefullt för samerna och för de många inbyggarna i trakten och de människor som i växande skaror söker sig dit för att finna rekreation. Denna älv utgör för vårt land en numera sällsynt tillgång. Det är realistiskt att till denna trakt förutse tillströmning av resenärer från hela världen, vilka vill återfinna en förlorad landskapstyp och studera ett orört älvsystem.

Det är därför ett stort intresse för vårt land att Vindelälven bevaras för framtiden. Det bör vara angeläget för oss i Sverige att skydda detta vattendrag så att morgondagens människor, både i vårt land och i den värld som alltmer blir vårt gemensamma hem, kan beredas tillfälle att i denna älv se

hur andra vattendrag en gång varit. Förvisso kommer det att lända vår generation till heder om den skonar älven från utbyggnad, dess forsar från torrläggning och dess källsjöar från reglering.

Då det den senaste tiden försports att statens vattenfallsstyrelse står i begrepp att börja arbeten i Vindelälven inom en snar framtid, framstår det såsom angeläget att vidtaga åtgärder för förhindrande av detta.

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning angående möjligheterna att för framtiden bevara Vindelälven oreglerad samt att, i avvaktan på utredningen, förbud meddelas för ingrepp i det berörda naturområdet.

Stockholm den 27 januari 1965

Tore Nilsson